

Tisztelt Képviselő-testület!

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Továbbiakban. Ebktv.) 31. §-a rendelkezik a helyi esélyegyenlőségi programokról (Továbbiakban: HEP). A törvény 31. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el, amelyet a 31. § (4) bekezdése értelmében kétévente át kell tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni: „(4) A helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján, szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.”

Bozzai Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 2023. május 31-i képviselő-testületi ülésén a 46/2023. (V.31.) számú határozattal fogadta el a 2023-2028 közötti időszakra vonatkozó helyi esélyegyenlőségi programját. A helyi esélyegyenlőségi program elfogadása óta eltelt két év,aktuálissá vált első ízben a HEP áttekintése, amelynek kimenetele kétféle lehet:

- Az áttekintést követően arra a következtetésre jut az önkormányzat, hogy felülvizsgálat nem szükséges. Ebben az esetben a képviselő testületnek szükséges arról határoznia, hogy az Ebktv-ben foglaltaknak megfelelően, a HEP kétévente előírt áttekintésének eleget tett, a HEP-et változatlan formában elfogadta. A polgármesternek nyilatkoznia kell arról, hogy a felülvizsgálat nem történt meg.
- A HEP áttekintését követően megállapításra kerül, hogy a felülvizsgálat szükséges. A HEP áttekintése során meg kell vizsgálni azokat az intézkedéseket, amelyeket az elmúlt két évben terveztek megvalósítani, továbbá mód van a még megvalósításra váró intézkedések pontosítására, ütemezésére.

2025. 02. 24-én Bozzai község Vép várossal közösen HEP fórumot tartott a Vépi Művelődési Ház és Könyvtárban, melynek keretében áttekintésre kerültek a települések helyi esélyegyenlőségi programjának intézkedési tervében (HEP IT) rögzített intézkedések, melyek Bozzai esetében az alábbiak.

0. Településszintű probléma

1. **Információs szolgáltatás a lakosság felé: a települési HEP megismerése, elfogadása, azonosulás a feladatokkal.** Ennek a településszintű problémának a gyökere, hogy a lakosság nem ismeri az esélyegyenlőség területén feltárt problémákat, kitűzött célokat, intézkedési tervet, fejlesztési irányokat. Megoldást jelentene a folyamatosan aktualizált honlap (www.bozzai.hu) megismerése, melyen a Település HEP-je az aktuális felülvizsgálatok eredményével együtt megtalálható. Az internet-hozzáféréssel nem rendelkezőknek pedig a Vépi Közös Önkormányzati Hivatalban is lehetőségük van a kinyomtatott HEP megtekintésére.

Az elfogadott és a HEP-ben is szereplő határidő: 2028. december 31. és folyamatos

2. **„Minden út Bozzaiba vezet” – avagy a 115. hrsz-ú „Csordahajtó út” felújítása.** A 115 hrsz-ú „Csordahajtó út” felújítására többször került sor pályázat benyújtásra, és a település nagy öröme a Magyar falu Program keretében 2024. évben meghirdetett Út, híd, járda, kerékpárforgalmi létesítmény építése/felújítása című, MFP-UHJ/2024 kódszámú kiírásra benyújtott, „A 115 helyrajzi számú önkormányzati út felújítása Bozzai községben” című pályázat pozitív elbírálásban részesült, az önkormányzat 29 814 417 forint vissza nem térítendő támogatást nyert az út felújítására., amely megtörtént, az út 2025. március 1-én átadásra került. **Mivel ez az intézkedés megvalósult, a HEP-ből törölhető.**

A 2023-2028-as HEP-ben rögzített határidő: folyamatos, illetve 2028. december 31.

3. **„Két keréken Vépig” – avagy a Bozzait Véppel összekötő kerékpárút kialakítása**
Az autóval nem rendelkezők, vagy kerékpáron közlekedők munkába járását is megkönnyítené egy rendezett, kiépített, Bozzait Véppel összekötő kerékpárút kialakítása, mely rácsatlakozna a Vépét Szombathellyel összekötő kerékpárútra, és ezáltal megkönnyítené az egyik közeli agglomerációs központ, Szombathely megközelítését.

Figyelik a pályázatokat, és bíznak abban, hogy egyszer a „Csordahajtó úthoz” hasonló eredményről tudnak beszámolni.

A 2023-2028-as HEP-ben rögzített határidő: 2028. december 31.

Felvenni kívánt intézkedés:

4. **A település csapadékvíz-elvezetésének korszerűsítése és utcáinak (Új utca, Fő utca, Bárdos utca), valamint az árkoknak, átereszeknek felújítása**

Bozzai községben három utca található: Bárdos utca, Fő utca és Új utca.

A Bárdos utca három helyrajzi számon helyezkedik el: a 334/1 és 346 hrsz-ú részek Bozzai Község Önkormányzatának tulajdonát képezik, míg a 334/2 hrsz-on található terület a Magyar Állam tulajdonában áll. Az út egy részén (334/1 hrsz.) pályázati támogatásból valósult meg az átereszek építése és az útburkolat felújítása.

A csapadékvíz-elvezetés korszerűsítése, a Bárdos utca útburkolat-felújítással nem érintett részeinek, valamint a Fő (172 hrsz., Magyar Állam tulajdona) -és Új utcák (176/1 hrsz, Magyar Állam tulajdona) egészének útburkolat rendbetétele aktuálissá vált. A munkálatok elvégzésére az önkormányzat anyagi fedezettel nem rendelkezik, a kivitelezés pályázati forrásból valósulhat meg.

A felülvizsgálat alkalmával a 2023-2028-as HEP-ben rögzíteni kívánt határidő: 2028. december 31.

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

1. **Információs szolgáltatás a lakosság felé a települési önkormányzat és más szervek által nyújtható ellátásokról.** A helyzetelemzés során feltárt probléma - mely főként a romák és mélyszegénységben élők csoportjához köthető -, hogy alacsony a szociális ellátásokat igénylők száma, melyre megoldás jelentene a lakosság még szélesebb körű tájékoztatása. Ennek a problémának a kiküszöbölését segíti a polgármester és a képviselő-testület aktivitása, akik arra törekednek, hogy felhívják a lakosság figyelmét az igényelhető ellátásokról. A község honlapja megújult, a folyamatosan üzemeltetett www.bozzai.hu oldalon is elérhetők mindenki számára a letölthető formanyomtatványok.

A 2023-2028-as HEP-ben rögzített határidő: 2028. december 31.

II. A gyermekek esélyegyenlősége

- 1. Egészséges és fogyatékkal élő gyermekek találkozása óvodai közösségben.** A gyermekek célcsoportjánál észlelt probléma, hogy az egészséges és fogyatékkal élő gyermekek az óvodai közösségben ritkán találkoznak. Mivel óvoda már nem működik a településen, a bozzai gyermekek a Vépi Vadvirág Művészeti Óvodába járnak. Az óvodavezetés igyekszik megoldást találni a feltárt problémára is. Az elérendő cél, hogy a fogyatékkal élő gyermekek is a vépi óvodába járhassanak és egészséges társukkal együtt felkészüljenek az integrált iskolai oktatásra és együttműködésre. Javasolt továbbra is a szülői igények figyelése, folyamatos felmérése, és az intézkedési tervben megjelölt, lejárt határidő módosítása.

FONTOS: Az óvoda alapító okirata a 2021. évben több alkalommal is módosításra került. Első ízben tevékenységi körét a sajátos nevelési igényű gyermekek közül a beszéd fogyatékkal küzdő gyermekek óvodai nevelésének, ellátásnak elvégzésével bővítették, másodszor pedig az érzékszervi fogyatékos-nagyothallással küzdő gyermekek óvodai nevelését, ellátását vállalta az intézmény, az egyéb pszichés zavarral és enyhe értelmi fogyatékkal rendelkező gyermekek mellett.

Javasolt továbbra is a szülői igények figyelése, folyamatos felmérése, és az intézkedési tervben megjelölt, lejárt határidő módosítása.

A 2023-2028-as HEP-ben rögzített határidő: 2028. december 31.

III. A nők esélyegyenlősége

- 1. Bölcsőde létrehozása.** A nők csoportjánál megjelölt probléma a bölcsőde hiánya. Mivel a településen nem biztosított a bölcsődés korú gyermekek napközbeni intézményi ellátása, így a nők, édesanyák munkaerőpiacra történő visszatérése nagyban nehezített. A probléma annyiban mérséklődött, hogy 2021. őszén Vép város nagy álma vált valóra azzal, hogy megnyitotta kapuit a bölcsőde a településen, melynek előnyeit Bozzai legkisebbjei is élvezhetik, viszont csak a beíratott vépi gyermekek utáni eshetőleg szabad férőhelyek függvényében. Azonban a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 94. § (3a) bekezdése szerint, ha a bölcsődei ellátásra Bozzai településen legalább öt gyermek tekintetében igény jelentkezik, vagy a település – jogszabályban meghatározottak szerint megállapított – 3 év alatti lakosainak száma meghaladja a 40 főt, önkormányzatunk köteles gondoskodni a gyermekek bölcsődei ellátásáról a 42. § (2) bekezdése szerinti bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatások bármelyik formájának biztosításával, önállóan, társulásban vagy ellátási szerződés útján. Az önkormányzat már a helyben szokásos módon felhívást tett közzé arról, hogy a szülő vagy más törvényes képviselő április 15-ig jelezheti a települési önkormányzat felé a bölcsődei ellátás biztosítása iránti igényét.

A 2023-2028-as HEP-ben rögzített határidő: 2028. december 31.

- 2. Szűrővizsgálatok a nők egészségéért.** Településen nincs szakrendelés, a legközelebbi város Szombathely, ahol a nők számára elengedhetetlenül fontos vizsgálatokat is

elvégeznek. Egy felől a közömbösség, felelőtlenség, másfelől a szakrendeletek nehezen megközelíthetősége és a sorban állás okoz gondot, sok családnak a tömegközlekedés megfizetésére sincsen anyagi fedezete. Emiatt nagy a kockázat a különféle, nőket érintő betegségek kialakulására. Általános cél: évente egyszer a női lakosság teljes körű szűrővizsgálaton vegyen részt, ezáltal csökkentve a kockázatot pl.: a méhnyakrák, emlőrák, egyéb betegségek kialakulásának. Rövidtávú cél: 1 éven belül felmérni a szűrések eddigi gyakorlatát, esetleges hiányát a női lakosság körében, és meghatározni a szűrővizsgálatokon két éven belül részt nem vett nők számát. Pénzügyi forrás megléte esetén egészségügyi szűrőbuszok kitelepítése a településre.

A 2023-2028-as HEP-ben rögzített határidő: 2028. december 31.

IV. Az idősök esélyegyenlősége

- 1. Az idősök életvitelének javítása, elszigetelődésének megakadályozása.** Az idős emberek esetében sajnos gyakori, sokukat érintő probléma az elszigetelődés. Ezt mérsékelné, ha pl.: a fiatalok helyben dolgoznák le 50 óra önkéntes munkájukat, valamint ha többen vennék igénybe a házi segítségnyújtás adta lehetőségeket. Így az idősebb korosztály mindig fókuszban lenne, csökkenne az elszigetelődés, elmagányosodás lehetősége.

Bozzai község 2019-ben a Magyar Falu Program keretében benyújtott „Falu- és tanyagondnoki szolgálat” pályázaton nyert, aminek hozadéka a – már aktívan működő – falugondnoki szolgálat mellett egy falubusz volt. A falubusz segítségével a falugondnok összegyűjti a település időseit, hogy szükség és igény esetén el tudja vinni őket pl.: szűrővizsgálatokra, valamint további feladatok elvégzésében lehet szolgálatukra, mint pl.: gyógyszerek kiváltása, bevásárlás. Ezek az intézkedések jók, megvalósulásuk folyamatos.

A 2023-2028-as HEP-ben rögzített határidő: 2028. december 31.

- 2. Az idős korosztály bevonása a közösségi életbe.** A településen élő idősök magukba zárkoznak, napközbeni ellátásuk nem megoldott a településen, nyugdíjasklub sincs, az önkormányzat anyagi helyzete nem teszi lehetővé a rendszeres, szabadidős programok megszervezését. Fel kell mérni az igényeket, mely programok érdekelnék ezt a korosztályt. Lehetne tartani felolvasóesteket, teadélutánokat, interaktív programokat (pl.: senior táncklub) is lehetne szervezni helyben, vagy a falubusszal át lehet őket szállítani Vépre.

Elfogadott határidő: folyamatos, 2028. december 31.

V. A fogyatékkal élő személyek esélyegyenlősége

- 1. Élet akadályok nélkül.** A fogyatékkal élők életének megkönnyítése szempontjából jelentős előrelépés lenne a település orvosi rendelőjének akadálymentesítése, amely azonban csak pályázati forrásból tudna megvalósulni. A község vezetése folyamatosan figyeli az erre irányuló pályázatokat.

Álláspontom szerint Bozzai Község Önkormányzata hatályos Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálata szükséges, mert a „Településszintű problémák” 3. intézkedése megvalósult.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést szíveskedjen megtárgyalni.

Határozati javaslat:

Bozzai Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdés alapján a Bozzai Község Önkormányzat által 2023. május 31-én elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programot áttekintette és felülvizsgálatát a javasolt módosítással elfogadja.

Felelős: Héra-Csizmadia Fanni polgármester

Határidő: azonnal

Vép, 2025. május 15.

Tátrai-Varga Júlia
ügyintéző